

Kuuloviesti

1/2026

kuuloliitto.fi

**"Surun keskellä hyvät
muistot antavat
elinvoimaa" ■ 12**

**Kuulon itsearviointi-
menetelmälle
innovaatiopalkinto ■ 30**

Kuuloviikon 2026 teemana on turvallinen kuulokekuuntelu. Kannen kuva: Rodeo.fi

■ ■ ■ ■ 8

Kuuloterveys ja hyvinvointi kouluissa

Saavutettava koulu -webinaarissa pohdittiin ääniympäristön vaikutuksia opettajien ja oppilaiden hyvinvointiin.

■ ■ ■ ■ ■ 14

CIICA: Edunvalvontaa monesta näkökulmasta

Maailmanlaajuisen verkoston tavoitteena on edistää sisäkorvaistutteen saatavuutta.

■ ■ ■ ■ ■ 16

Vammaispalvelulakiin elämänvaiherajaus

Uusi laki astui voimaan vuoden 2026 alussa.

KIRKKO HELSINGISSÄ

www.helsinginseurakunnat.fi

SALON⁺ SEURAKUNTA

Kirkkokatu 6, Salo • 0400 784 322 • www.salonseurakunta.fi

KUPITTAAN KEILAHALLI

Turku
www.kupittaankeilahalli.fi

PEDERSÖRE
SKOGSENTREPRENAD AB
puh. 050 308 8041

Kuuloliitto ry:n julkaisu
91. vuosikerta ja
4 kertaa vuodessa

Seuraavaa lehteä varten
toimitettavan aineiston
tulee olla toimituksessa
viimeistään 20.4.2026.

Kuuloliitto ry

Ilkantie 4, 00400 Helsinki
kuuloviesti@kuuloliitto.fi

Vastaava päätoimittaja

Sanna Kaijanen
p. 040 508 1716

Päätoimittaja

Juha Hietala
p. 050 569 7978

Toimitus

Annette Fagerström
p. 044 7022 747

Kuuloviestin tilaukset ja osoitteenmuutokset

www.kuuloliitto.fi
tai 045 7733 4460
Tilaushinta 35 € vsk
muille kuin jäsenille

Ilmoitusmyynti

Jaana Martiskainen
TJM-Systems Oy
puh. 044 566 719
jaana.martiskainen@tjm-
systems.fi

Graafinen suunnittelu

Hannamari Kovanen,
Noon Kollektiivi

Painopaikka

Punamusta Oy, Tampere
www.kuuloliitto.fi
www.moottorikorvat.net
ISSN-L 0023-5741
ISSN 0023-5741 (painettu)
ISSN 2242-6752 (verkkolehti)

Tulevaisuuden haasteet ja mahdollisuudet

Kuuloliiton STEA-avustukset vuodelle 2026 säilyvät ennallaan.

Liiton avustuksista leikattiin kuitenkin merkittävä summa vuoden 2025 alussa, eikä kukaan tällä hetkellä tiedä, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Monet järjestöt kamppailevat olemassaolostaan, ja myös Kuuloliitto joutuu sopeuttamaan toimintaansa nykytilanteeseen.

Tarve Kuuloliiton työlle ei ole kadonnut mihinkään. Jo Kuuloliiton historian alkuvaiheissa yhtenä keskeisenä tavoitteena oli kuulokojekuntoutuksen saaminen Suomeen. Suomalainen malli, jossa kojeet saa täysin maksutta julkisesta terveydenhuollosta, on kansainvälisesti ainutlaatuinen. Liiton tietojen mukaan kuulokojekuntoutuksen kynnysarvojen tiukentamisesta käydään aktiivisesti keskustelua. Nyt kannattaakin seurata tarkasti oman alueen tilannetta, jotta pystymme reagoimaan mahdollisiin muutoksiin nopeasti, ennen kuin niistä ehtii muodostua pysyviä käytäntöjä.

Vietämme tämän vuoden maaliskuussa Kuuloviikkoa toisen kerran. Haluamme lisätä etenkin nuorten aikuisten tietämystä turvallisesta kuulokekuuntelusta. Kuulokkeilla kuuntelu on yleistynyt huomattavasti: Teoston tekemän tuoreen kyselyn mukaan mobiilipuhelin on nyt noussut autoradion rinnalle tärkeimmäksi musiikin kuuntelun välineeksi. Aktiivisesti kuulokkeita käyttävien on tärkeää pysähtyä hetkeksi pohtimaan omia kuuntelutapojaan.

Tämän vuoden aikana tuomme esiin uuden kuuloteknologian tarjoamia mahdollisuuksia. Kuluttajateknologia mahdollistaa jo nyt esimerkiksi itsenäisesti kuulokkeiden avulla tehtävät kuulotestit. Tulevaisuudessa erilaiset itsearviointimenetelmät yleistyvät terveydenhuollossa, mikä voi parhaimmillaan nopeuttaa ja tehostaa palveluprosesseja. Uusia ratkaisuja kehitettäessä on tärkeää varmistaa, että etenkin digitaaliset palvelut ovat riittävän helppokäyttöisiä kaikille.

Juha Hietala

Päätoimittaja

STEAn avustuspäätös: Kuuloliiton avustukset säilyvät ennallaan

Sosiaali- ja terveysministeri päätti vuonna 2026 myönnettävistä STEA-avustuksista tammikuun lopussa. Kuuloliitolle myönnetään vuodelle 2026 avustusta yhteensä 1,97 miljoonaa euroa. Kaikkien Kuuloliiton avustusten taso säilyy ennallaan eli vuoden 2025 avustusten tasolla.

Vuonna 2025 Kuuloliiton avustuksia leikattiin yhteensä 261 826 euroa. Kuuloliitto sopeutti toimintaansa leikkauksen takia vähentämällä henkilöstökuluja ja kiinteistöistä aiheutuvia kuluja.

Sosiaali- ja terveysjärjestöille myönnettiin avustuksia vuodelle 2026 yhteensä 274 miljoonaa euroa, mikä on noin 30 miljoonaa vähemmän kuin edellisvuonna.

Kuuloviikon teemana turvallinen kuulokekuuntelu

Kuuloliitto nostaa vuoden 2026 Kuuloviikolla esiin tärkeän viestin: kuulokkeilla voi kuunnella turvallisesti, kun oman kuuntelun äärelle pysähtyy hetkeksi. Nykyisin kuulokkeilla kuunnellaan enemmän ja pidempään kuin koskaan, ja samalla yhä useampi altistuu huomaamattaan liialliselle melulle.

Kuuloviikon tavoitteena on viestiä erityisesti nuorille aikuisille selkeästi, kuinka voi turvallisesti nauttia musiikista, äänikirjoista tai muusta äänisisällöstä. Tiedätkö, kuinka kovaa kuuntelet? Tiedätkö, kuinka kauan kuuntelet?

Kuuloviikko järjestetään 2.–8.3.2026 toista kertaa kansainvälisen Kuulopäivän 3.3.2026 yhteydessä. Voit osallistua Kuuloviikkoon esimerkiksi tykkäämällä ja jakamalla Kuuloliiton sisältöjä sosiaalisessa mediassa.

Uusi opas tukee fysioterapeutteja kuulovammaisen asiakkaan kohtaamisessa

Anni Kivelän Satakunnan ammattikorkeakoulun opinnäytetyönä laatima opas kokoaa keskeiset keinot, joilla fysioterapeutit voivat parantaa vuorovaikutusta kuulovammaisen asiakkaan kanssa.

Fysioterapia on vuorovaikutukseen perustuvaa toimintaa, jossa kommunikointi ja yhteinen ymmärrys ovat keskeisessä roolissa. Opas tarjoaa käytännönläheisiä toimintatapoja ja kommunikointimenetelmiä kuulovammaisen asiakkaan kohtaamiseen.

Oppaassa esitellään selkeän puheen periaatteita, puhetta tukevia ja korvaavia kommunikointimenetelmiä, viittomakielisen asiakkaan kohtaamisen erityispiirteitä sekä tulkin käyttöä osana sujuvaa vuorovaikutusta. Oppaassa käsitellään myös kuunteluympäristön saavutettavuutta ja esteettömyyttä. Opas on suunnattu fysioterapeuteille ja fysioterapeuttiopiskelijoille, mutta siitä voivat hyötyä myös muut sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset. Opas löytyy Kuuloliiton verkkosivuilta osoitteesta: www.kuuloliitto.fi/palvelut/julkaisut

Kuulon kuntoutus on muutakin kuin kuulolaite

Kuulon merkityksen huomaa usein vasta, kun se alkaa heiketä. Äänet vaimenevat, puhe puuroutuu ja keskustelut muuttuvat yllättävän raskaiksi. Kuulon heikkeneminen ei ole vain aistimuutos, vaan se vaikuttaa koko elämään. Siksi kuulon kuntoutus on ennen kaikkea panostus osallisuuteen, hyvinvointiin ja ihmisarvoiseen arkeen.

Kuulon kuntoutuksesta puhuttaessa ajatukset suuntautuvat usein kuulolaitteisiin. Ne ovat monelle tärkeä ja välttämätön apuväline, mutta yksinään ne eivät muodosta kuntoutusta. Kuulon kuntoutus on kokonaisuus, jossa yhdistyvät oikea-aikainen ja yksilöllinen ohjaus, kuulon apuvälineet, kommunikaatiotaitojen vahvistaminen sekä psyykkinen ja sosiaalinen tuki. Kyse on oppimisprosessista, uudenlaiseen kuulemiseen totuttautumisesta ja uusien keinojen löytämisestä arjen tilanteisiin.

Kuulon heikkenemisen vaikutukset ulottuvat laajalle. Tutkimusten mukaan hoitamaton kuulovika lisää yksinäisyyden, masennuksen ja kognitiivisen kuormituksen riskiä. Kun keskustelut vaativat jatkuvaa pinnistelyä, moni vetäytyy vähitellen sosiaalisista tilanteista. Tätä kehitystä ei aina huomata ajoissa. Kuulon kuntoutus voi katkaista eristäytymisen kierteen ja palauttaa mahdollisuuden olla täysipainoisesti mukana elämässä.

Kuulon kuntoutus koskettaa aina useampaa kuin yhtä ihmistä. Läheiset, työyhteisö ja ystävät ovat osa arkea, jossa kuulohaasteet näkyvät. Yhteiskunnallisesta näkökulmasta kuulon kuntoutus on investointi. Kun tuki saadaan ajoissa, työ- ja toimintakyky säilyvät pidempään ja palveluiden tarve vähenee. Kyse ei ole vain kustannuksista, vaan siitä, millaista elämää haluamme mahdollistaa eri ikäisille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville ihmisille.

Kuulon kuntoutukseen hakeutuminen on yksinkertaista. Kuulokeskuksissa työskentelevät kuntoutusohjaajat kartoittavat asiakkaan kokonaistilanteen ja kuulon apuvälineiden tarpeen sekä auttavat esimerkiksi Kelan etuuksien tai muiden palveluiden hakeumisessa. Kuntoutusohjaajaan voivat olla yhteydessä asiakkaan itsensä lisäksi myös läheiset, työnantajat sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset.

Kuulon kuntoutuksen merkitys korostuu maailmassa, jossa äänimaisemat ovat yhä monimutkaisempia ja viestintä tapahtuu yhä useammin teknologian välityksellä. Lopulta kuulon kuntoutuksessa on kyse kuulluksi tulemisesta. Siitä, että ihminen voi osallistua, vaikuttaa ja olla yhteydessä toisiin. Kun kuuloa tuetaan oikein ja ajoissa, elämä helpottuu.

Taru Reinikainen

Puheenjohtaja

Alkoholin käytön lopettaminen voi laskea verenpainetta

Kuva: Rodeo.fi

Vähäinenkin alkoholin käyttö voi vaikuttaa verenpaineeseen. Alkoholin käytön lopettaminen saattaa laskea verenpainetta, vaikka alkoholia olisi juonut vain 1–2 annosta päivässä, tuore japanilaistutkimus osoittaa. Vastaavasti kohtuukäytön aloittaminen saattaa nostaa verenpainetta, jos alkoholia ei ole aiemmin juonut säännöllisesti.

Tutkimus perustuu lähes 60 000 japanilaisen vuosittaisiin terveystarkastustietoihin vuosilta 2021–2024. Seurannan aikana lähes 32 000 osallistujaa alkoi käyttää alkoholia säännöllisesti, vaikka tutkimuksen alkaessa he kertoivat välttävänsä alkoholia. Heidän systolinen verenpaineensa nousi keskimäärin 0,8 mmHg ja diastolinen 0,5 mmHg. Nousu oli suurempi miehillä kuin naisilla.

Korkean verenpaineen kanssa kamppailevien kannattaisikin kokeilla alkoholin käytön lopettamista tai vähentämistä, vaikka käyttö olisi kohtuullista. Runsas alkoholin käyttö on tunnettu korkean verenpaineen riskitekijä.

Lähde: *Uutispalvelu Duodecim*

Liikuntapelko on yleistä sydänsairaille – säännöllinen liikunta on keskeinen osa sairauden hoitoa

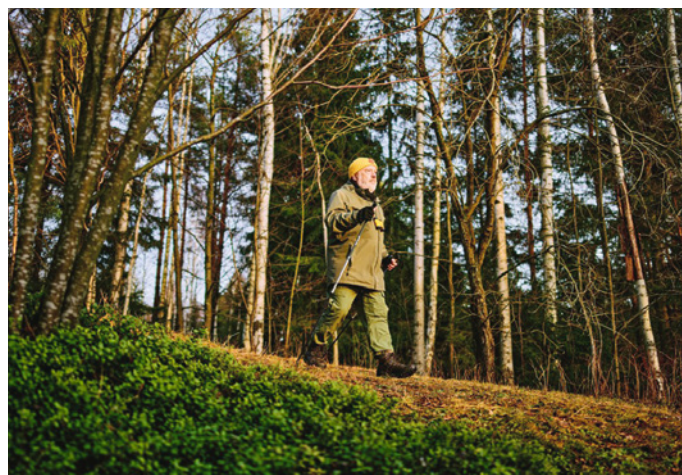
Sydänliitto selvitti sydänsairaiden kokemuksia liikuntapelosta. Liikuntapelkoisille sydänsairaille suunnattuun kyselytutkimukseen vastasi yli 1 000 henkilöä. Liikuntapelkoa kokevista vastaajista kolmanneksella pelko ei ollut helpottanut ajan myötä. Tulokset nostavat esiin vakavan ja usein vaietun ilmiön.

Kyselyn tulosten mukaan erityisesti sepelvaltimotautia, eteisvärinää ja sydämen vajaatoimintaa sairastavat kokevat liikuntapelkoa.

– Moni pelkää, että liikunta pahentaa sairautta tai aiheuttaa kohtauksen. Tieto ja ohjaus voivat kuitenkin lievittää pelkoa merkittävästi, kertoo sairastuneen tuen ja kuntoutuksen asiantuntija **Pirjo Suomalainen** Sydänliitosta.

Säännöllinen liikunta on keskeinen osa sairauden hoitoa valtaosassa sydänsairauksista. Se parantaa osaltaan sairauden ennustetta, arjessa jatkamista ja elämänlaatua. Liikunnan tulisikin olla päivittäinen osa arkea.

Liikuntapelosta on mahdollista päästä eroon. Sydänliitto tarjoaa tukea liikuntapelon voittamiseen monella tapaa, kuten kursseilla ja verkosta saatavilla sisällöillä. Myös

Kuva: Sydänliitto

paikallisten sydänyhdistysten toiminnasta löytyy lääkkeitä rohkaistua liikkumaan sydänsairaudesta huolimatta.

Lisätietoa kursseista ja toiminnasta: sydan.fi/kurssit ja sydan.fi/toiminta

Lähde: *Sydänliitto*

Kuva: Rodeo.fi

■ Syö talvella tarpeeksi D-vitamiinia

Erityisesti talvella on hyvä huolehtia siitä, että saa riittävästi D-vitamiinia. Talviliukkailla kaatumisia tapahtuu paljon, ja vahvat luut evät murru niin helposti.

Keho alkaa valmistaa D-vitamiinia, kun iholle tulee auringon säteilyä. Suomessa D-vitamiinia muodostuu iholla maalis- ja lokakuun välisenä aikana. Pimeän talven aikana D-vitamiinia ei muodostu, jolloin suositellaan D-vitamiinilisää.

Suomessa yleinen D-vitamiinin saantisuositus on 10 mikrogrammaa päivässä 1–74-vuotiaille, kun taas yli 75-vuotiaiden suositus on 20 mikrogrammaa päivässä ympäri vuoden. Myös lapsille suositellaan D-vitamiinilisää ympäri vuoden. Hyviä D-vitamiinin lähteitä ovat esimerkiksi: kalat, kananmuna, metsäsienet sekä maidot, kasvi- maidot ja rasvaveitteen, joihin on lisätty D-vitamiinia.

Lähde: *Terveyden ja hyvinvoinnin laitos*

■ Äänestämisen voi olla koulutustasoa parempi eliniän ennustaja

Eduskuntavaaleissa ääntään käyttävien riski menehtyä seuraavien vuosikymmenten aikana on selvästi pienempi kuin äänestämättä jättävien, suomalaistutkimus osoittaa.

Helsingin yliopiston tutkijoiden havainnot perustuvat lähes 3,2 miljoonan yli 30-vuotiaan suomalaisen rekisteritietoihin. Tulosten perusteella vuoden 1999 eduskuntavaaleissa äänestämättä jättäneet menehtyivät seuraavien 22 vuoden aikana 60–70 prosenttia todennäköisemmin kuin ääntään käyttäneet.

Yhteys oli voimakkain alle 50-vuotiailla miehillä, mutta näkyi myös iäkkäämmillä. Yli 75-vuotiaat äänestäjämiehet puolestaan menehtyivät epätodennäköisemmin kuin samanikäiset naiset, jotka eivät äänestäneet.

Tuloksista ei voi päätellä, mistä yhteys tarkalleen johtuu, mutta aiemmissa tutkimuksissa äänestäjät on todettu terveemmiksi kuin samanikäiset, jotka eivät äänestä. Äänestämisen oli tulosten perusteella voimakkaampi kuolleisuuden ennusmerkki kuin koulutustaso, jota pidetään yleisesti hyvin luotettavana terveyserojen mittarina.

Lähde: *Uutispalvelu Duodecim*

Kuuloterveys ja hyvinvointi kouluissa

TEKSTI Annette Fagerström
KUVAT Rodeo.fi

Miten koulun melu, kuulon kuormitus ja ääniympäristön haasteet vaikuttavat opettajien ja oppilaiden hyvinvointiin? Entä millaisia ratkaisuja on olemassa, jotta kouluympäristö saadaan sekä kuulon että oppimisen näkökulmasta toimivaksi?

Näihin kysymyksiin etsittiin vastauksia Kuuloliiton järjestämässä Saavutettava koulu -webinaarissa.

Saavutettava koulu -toiminnan tavoitteena on vahvistaa kuulovammaisten lasten oikeutta saavutettavaan, osallistavaan ja turvalliseen oppimisympäristöön.

Webinaarin ensimmäisen alustuksen piti filosofian tohtori **Sirpa Pirilä**, joka on puheterapeutti ja työterveyshuollon ääniasiantuntija. Pirilän väitöstutkimuksessa selvitettiin, millainen on toiminnanaikainen melu alakoulujen lukuaineiden oppitunneilla ja onko melu yhteydessä opettajien äänioireisiin. Lisäksi tarkasteltiin, voidaanko luokan toiminnanaikaista melutasoa alentaa akustoinnilla ja työpajatoiminnalla.

– Kun puhuminen tapahtuu meluisassa ympäristössä, ääni väsyä ja toimii huonosti. Toistuva melualtistus lisää myös kuulovaurion riskiä, Pirilä kertoi.

– Toiminnanaikainen melu syntyy omasta toiminnastamme, esimerkiksi puheesta ja huonekalujen liikuttelusta. Taustamelu on esimerkiksi rakenteisiin tai ilmanvaihtoon liittyvää melua. Suositusten mukaan taustamelun tulisi luokassa olla alle 35 desibeliä, Pirilä jatkoi.

Musiikki- ja liikuntatunneilla melu voi nousta jopa yli 90 desibeliin. Lukuaineissakin melu voi nousta jopa 73 desibeliin. Tutkimuksessa havaittiin, että korkeammat melutasot vaikuttivat opettajien äänenkäyttöön ja kuormittivat heidän ääntään.

Tutkimukseen osallistuneiden koulujen luokkahuoneiden akustiikkaa lähdettiin parantamaan muun muassa akustiikkalevyin, minkä jälkeen järjestettiin melunhallintaan keskittyviä työpajoja.

– Kehittämissäni pajoissa opettajia ja oppilaita opastettiin tiedostamaan luokassa olevia melulähteitä ja suunnittelemaan melua vähentäviä ratkaisuja. Tällaisia ratkaisuja olivat esimerkiksi toimintaohjeet turhan puheen välttämiseksi ja huopatassujen lisääminen tuolinjalkoihin.

– Halusin ottaa oppilaat mukaan aktiivisiksi toimijoiksi, jotta he ymmärtäisivät, mikä vaikutus esimerkiksi opettajan päälle puhumisella ja omalla toiminnalla on luokan melutasoon.

Tulokset osoittivat, että melutasoja voitiin laskea akustiikkaa parantamalla. Melutyöpajatoiminta vähensi ylimääräisiä ääniä ja niiden häiritsevyyttä.

– Opettajien ääni rasittui selvästi vähemmän. Oppilaiden mielestä opettajan äänen kuuluvuus ja puheen selvyys paranivat. Näitä yksinkertaisia toimenpiteitä voidaan suositella systemaattiseen käyttöön kouluissa.

Toinen puhuja, Outi Alanko, alusti aiheeseen Kuuntelutyö ja kuuntelu-uupumus.

Alanko on psykologi, jonka erityisalaa ovat neuropsykologia sekä kehitys- ja kasvatuspsykologia. Hän on tuonut esiin erityisesti työikäisten kuulovammaisten kokemuksia ja kuuntelu-uupumusta.

– Huomasin ilmiön yleisyyden työskennellessäni Turun yliopistollisen keskussairaalan kuulokeskuksessa. Moni potilas kertoi, että kuulee melko hyvin, mutta kokee kuulemisen hälyssä kuormittavana.

Kuuntelu-uupumus on yleisempää huonokuuloisilla kuin kuulevilla.

– Puheen kuuleminen ja ymmärtäminen on monimutkainen kognitiivinen* prosessi. Parhaimmillaan se on helppoa ja nopeaa, eikä vaadi ponnistelua.

– Mutta aika usein arkipäivän tilanteet eivät ole näin selkeitä ja helppoja. Silloin puheen kuuleminen, tunnistaminen ja ymmärtäminen voi olla todella kuormittavaa ja kognitiivisia resursseja vaativaa. Ikä lisää kuuntelutyön määrää kuulovian vaikeudesta riippumatta, erityisesti jos taustahäly ei ole tasaista kohinaa vaan muodostuu puheesta, Alanko kertoi.

Kuuntelu hälyisissä ympäristöissä edellyttää keskittymiskykyä, muistia, nopeaa prosessointia ja kielellisiä taitoja.

– Tarkkaavaisuutemme on rajallinen. Emme pysty keskittymään kymmeneen asiaan yhtä hyvin kuin yhteen. >>

* Terveyskirjasto määrittelee kognition havaitsemiseen, tarkkaavuuteen, muistiin, oppimiseen, päättelykykyyn, toiminnanohjaukseen ja kieleen liittyvien mielen toimintojen kokonaisuudeksi.

Hälyn lisäksi monet muutkin tekijät voivat lisätä kuulemisen haasteita. Esimerkiksi vieraan kielen kuunteleminen vaatii enemmän ponnistelua. Myös väsymys tekee kuuntelemisesta raskaampaa. Keskittymistä voi heikentää jo se, että mielessä on useita käsiteltäviä asioita.

Koulujen ääniympäristö on haastava.

– Tutkimusten mukaan jopa 40 prosentilla oppilaista on vaikeuksia kuulla opettajan puhetta. 88 prosenttia kokee keskittymisvaikeuksia melun takia. Melulle altistuneet opettajat kokevat jonkin verran enemmän masennusoireilua kuin ne, jotka eivät ole altistutuneet melulle.

Kuuntelu-uupumus heijastuu sosiaaliin suhteisiin ja lisää ulkopuolisuuden tunnetta.

– Jos joutuu jatkuvasti ponnistelemaan äärimilleen niinkin arkipäiväisessä asiassa kuin kuulemisessa, alkaa se helposti vaikuttaa siihen, millaisena ihminen näkee itsensä ja mihin hän uskoo pystyvänsä.

Kuormitusta voidaan kuitenkin vähentää monin keinoin, mikä tukee sekä oppimista että jaksamista kouluissa. Asianmukainen kuulonkuntoutus on keskeinen lähtökohta.

– Hyvin säädetyt kuulokojeet, sisäkorvaistutteet tai muut apuvälineet vapauttavat voimavaroja sisällön hahmottamiseen.

Kuuntelua voidaan helpottaa vaikuttamalla ympäristötekijöihin.

– Taustamelun vähentäminen, hyvä valaistus, puhujan näkyvyys ja tilojen akustiikan huomioiminen ovat keskeisiä keinoja. Kuuntelemista voidaan tukea myös pedagogisilla ratkaisuilla: keskeiset käsitteet ja niiden sisällöt on hyvä tuoda näkyville. Uuden asian käsitteilyyn on syytä varata riittävästi aikaa ja toistoja. ●

Bovallius-säätiöltä tukea ja mahdollisuuksia kuulovammaisille ja kommunikaatioesteisille

BOVALLIUS

APURAHAAKU SYKSYLLÄ 2026.

Hakuohjeet julkaistaan alkusyksystä: www.bovallius.fi.

bovallius.fi

In memoriam Jorma Rautio

Jorma Rautio on poissa. Yhdistyksemme kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsen Jorma Rautio menehtyi yllättäen 24.11.2025 Raahessa.

Jorma toimi sihteerinä pari vuotta Raahen alueen Kuulo ry:ssä ja sen jälkeen puheenjohtajana vuosina 1994–2009 sekä vuosina 2011–2012. Hänen puheenjohtajakaudellaan alkoi kuulolähipalvelu 9.9.1999 Raahessa. Tämä toimintamuoto levisi koko Suomeen. Hän pani tämän toimintamuodon alulle, kun huomasi että kuulokojeen paristoja ei annettu enää ilmaiseksi terveyskeskuksessa ja idearikkaana miehenä keksi tavan auttaa kuulokojeen käyttäjiä.

Jorma oli Oulun Kuulopiirin puheenjohtajana useita vuosia. Hän oli mukana ideoimassa kesäaktiiviweekkoja Kuhmon Kuikan kämpällä. Viikot olivat erittäin suosittuja. Taiteellisena ihmisenä Jorma opetti osallistujia maalaamaan tauluja. Monille jäi muistoksi kotiin viemiseksi itse maalattuja tauluja. Kun Kuikan kämpälle ei enää päästy, Jorma oli mukana järjestämässä kesäaktiiviweekkoja Pudasjärven Iso-Syötteellä. Siellä hän opetti puukolvin taidetta.

Kuuloliiton valtuuston varajäsenenä Jorma oli vuosina 1997–1999 ja hallituksen jäsenenä vuonna 2000–2004. Kuuloliiton hopeisen ansiomerkin hän sai vuonna 2000 ja kultaisen ansiomerkin vuonna 2010. Kuuloliiton valtuuston varajäsenenä hän oli vuosina 2012–2014.

Supliikkimiehenä Jorma juonsi jouhevasti lukemattomia tilaisuuksia. Ennen juontoa Jorma huolehti, että induktiosilmukka on päällä, kuulokojeen käyttäjillä on koje T-asennossa ja hän viitto sormiaakoksen T.

Luottamustoimien lisäksi Jorma oli monessa mukana Raahen kuuloyhdistyksessä. Hänelle oli sydämen asia ja intohimo kuulovammaisten edunvalvonta ja virkistäytyminen. Hänen aikanaan osallistuttiin vaalikeräykseen. Kuuloauto vieraili vuoden 2000 alussa Raahessa. Yhdessä **Jalo-Jukka Törmäsen** kanssa hän kiersi kouluilla pitämässä meluvalistusta. Raahen kaupungin vammaisneuvostossa Jorma edusti Raahen kuuloyhdistystä.

Jorma organisoi Kuulon ja Näön päivää Raaheseen. Tapahtuma oli iso ja laaja. Hän itse oli testaamassa kuulovammaisten kuulokäyrää pikatesterillä. Kerran yksi ”potilas” tuli pois vastaanotolta ja totesi että olipa miellyttävä lääkäri. Jorma oli otettu tästä kunniasta.

Jorma neuvotteli asiakasalennuksia jäsenille paikallisiin yrityksiin. Hän piti halukkaille taideleiriä Raahessa ja hänen aikanaan pidettiin tinnituskerhoa muutaman vuoden. Hän järjesti matkoja mm. Rokualle ja kesäpäiville Kuopioon vuonna 2000. Matkat olivat antoisia jäsenille. Myös viittomakieltä ja käsitöitä harrastettiin Jorman aikana.

Jorma oli helposti lähestyttävä, sosiaalinen, suorasanainen ja aina valmis auttamaan. Hänellä oli aikaa kuunnella ihmisiä.

Jorma Rautio siunattiin Raahessa läheisten ja ystävien läsnäollessa 19.12.2025.

Jorma Raution muistoa kunnioittaen ja kiitollisuudella muistaen.

Raahen alueen Kuulo ry

Teksti: Liisa Nuorala

”Surun keskellä hyvät muistot antavat elinvoimaa”

TEKSTI Annette Fagerström

Jokainen meistä kohtaa elämänsä varrella erilaisia suruja. Läheisen menetys voi järkyttää syvästi, ja voimat kuluvat menetyksen käsittelyyn. Miten jatkaa elämää surusta huolimatta ja löytää värejä harmaiden sävyjen rinnalle?

Johtava perheneuvoja Sari Sundvall-Piha Turun Perheasiain neuvottelukeskuksesta kohtaa työssään surua ja surevia.

– Olen alun perin koulutukseltani pappi, ja seurakuntatyössä surun kohtaaminen on arkipäivää. Nykyään työskentelen johtavana perheneuvojana sekä psykoterapeuttina.

Suru on tunne, joka nousee esiin menetyksen jälkeen. – Se on ikään kuin ilon poissaoloa. Vaihe ja kokemus, jossa kaikki energia suuntautuu menetyksen käsittelyyn. Usein ihmiset kokevat, että surusta puhuminen vain lisää surua, ja siksi keskustelu voi tuntua raskaalta ja uuvuttavalta.

Moni kokee vaikeaksi löytää oikeat sanat lohdutukseen, kun joku lähipiirissä kohtaa menetyksen. – Tämä haaste ei rajoitu vain suomalaiseen kulttuuriin, vaikka voimme monessa suhteessa olla varovaisempia ja pidättyväisempiä kuin jotkut muut

Moni kokee vaikeaksi löytää oikeat sanat lohdutukseen, kun joku lähipiirissä kohtaa menetyksen.

Sari Sundvall-Pihan mukaan surun käsittely vaatii aikaa, turvallisuutta ja rauhaa. Marraskuussa 2025 hän vieraili Turun Kuuloyhdistyksessä alustamassa aiheesta Suru ja menetyksen tunteet. Kuva: Timo Jakonen

kulttuurit. Surevaa kohdatessa ei ole olennaisinta se, mitä sanotaan, vaan se, miten ihminen kohdataan kokonaisuudessaan. Sanat ovat vain yksi osa viestintäämme. Tärkeintä on uskaltaa ja haluta olla empaattisesti läsnä toisen surussa. Tämä läsnäolo voi synnyttää pieniä, arkisia tekoja, joista sureva saa konkreettista tukea arkeensa.

Ikääntyessä surua joutuu kohtaamaan useammin. – Ikääntyneelle ihmiselle on voinut kertyä paljon tunteiden käsittelyn kokemusta, jota nuoremmilta usein puuttuu. Surut eivät vain kasaannu; aiemmat menetykset voivat auttaa suhtautumaan uusiin suruihin. Ikääntyessä moni asia muuttuu muistojen maailmaksi, ja hyvät muistot voivat tuoda ihmiselle paljon elinvoimaa ja iloa.

Suru tuo mukanaan monenlaisia tunteita. Se voi herättää vihaa, syyllisyyttä, pelkoa tai syvää ikävää, ja ne kaikki ovat osa suruprosessia.

– On tärkeää muistaa, että suru kuuluu luonnollisesti ihmisen elämään, eikä kukaan voi siltä välttyä. Sureminen on merkki elinvoimaisuudesta ja edistää hyvinvointia. Ihminen, joka kykenee suremaan, kykenee myös iloitsemaan uudelleen. Jos surua ei

pysty käsittelemään lainkaan, se voi lisätä masennuksen riskiä.

Jokainen suree omalla tavallaan ja omaan tahtiinsa. Suru ei etene suoraviivaisesti, eikä siihen ole olemassa yhtä oikeaa tapaa tai aikataulua. Usein surusta puhuminen voi tuntua vaikealta, etenkin alkuvaiheessa.

– Se vaatii aikaa, turvallisuutta ja rauhaa, eikä siihen voi oikein kiirehtiä. Aluksi voi olla hyödyllistä etsiä muita tapoja käsitellä surua kuin puhuminen. Esimerkiksi läheisten kanssa yhdessä oleminen, vaikka hiljaisuudessa, voi tuoda lohtua ja turvaa.

Suruun liittyy usein myös kehollisia tuntemuksia ja uupumusta.

– Sureminen kuluttaa voimia, ja kehoa kannattaa kuunnella tarkasti. Lepo on tärkeää, vaikka

esimerkiksi nukkuminen voi tuntua vaikealta.

Sundvall-Piha suosittelee vaalimaan sellaisia asioita, jotka rentouttavat kehoa ja mieltä.

– Joku saunoo, toinen kävelee tai lenkkeilee, joku kääriytyy sohvalle lämpimän viltin ja hyvän teen ääreen. Kaikki asiat, jotka tuntuvat palauttavilta, ovat hyödyllisiä.

Vähitellen, elämän jatkuessa ja kokemusten asettua, voi syntyä tilaa pienille valonpilkahduksille ja merkityksellisille hetkille.

– Elämänilo ja toivo voivat palata askel kerrallaan, kulkien surun maiseman läpi itselleen armollisena ja mahdollisesti myös muiden lohdutuksen ja tuen piirissä. ●

Tukea surun käsittelyyn kirjallisuudesta

Surun säikeitä
Kati-Pupita Mattila
(Päivä Oy 2024)

Läheisen kuoleman jälkeen pintaan nousee monenlaisia muistoja ja tunteita. Tämä kirja on kirjoitettu surevan ikkunaksi omiin tunteisiin, muistojen kirjoon ja toivoon, joka meillä on surunkin kohdatessa. Tekijä on pappi, teologian tohtori ja lääkäri, jolla on palliatiivisen lääketieteen erityispätevyys. Mattila on toiminut pitkään saattohoito-osaston lääkärinä. Hän on kirjoittanut useita kirjoja ja artikkeleita sekä kouluttanut muun muassa saattohoidon, surun ja arvostavan kohtaamisen teemoista.

Lapsen suru – Hyvin hyvä puhua kuolemasta
Eija Tuukkanen & Inke Dahl (Duodecim 2024)

Lapsen suru -kirja käsittelee lapsen kohtamista ja osallisuuden merkitystä tilanteissa, joissa vanhempi tai muu läheinen sairastaa kuolemaan johtavaa sairautta. Lapsen elämä muuttuu läheisen kuoleman myötä.

Huomiotta jättämisen sijaan tulisi pyrkiä olemaan avoin, antamaan tietoa ja ottamaan lapsi osalliseksi. Kaikki, mitä voidaan tehdä lapsen hyvinvoinnin eteen, tulee tehdä.

Suru, jollaista en tiennyt olevan – Kertomuksia leskeydestä
Kristiina Harjula (Kirjapaja 2023)

Puolison menettäminen on elämän raskaimpia kokemuksia. Lesken koko elämä järkkyy, olipa kyseessä äkillinen kuolema tai pitkäaikaiseen sairauteen menehtyminen. Millaista on, kun rakkain ei enää ole vierellä? Mistä suunnattoman ikävän keskellä löytyvät mielekkäisyys ja suunta? Kristiina Harjula jäi itse leskeksi pitkän avioliiton jälkeen. Hänen teoksessaan lesket kertovat surun kohtaamisesta ja uuden elämän opettelusta. Jokaisen suru on omanlaisensa, mutta parhaiten leskeä ymmärtää toinen saman kokenut.

Ikävän yli on silta – Lohdutuksen sanoja
Anna-Mari Kaskinen (Kirjapaja 2022)

Läheisen poismeno on raskas ja pysäyttävä kokemus. Anna-Mari Kaskisen herkkävireiset runot sanoittavat surun ja ikävän tunteita ja tuovat lohtua menetyksen keskelle. Vaikka kaipaus ei ehkä koskaan katoa, elämä jatkuu, kuitenkin erilaisena kuin ennen. Vähitellen suru voi muuttua kiitollisuudeksi yhdessä kuljetusta matkasta.

CIICA: Edunvalvontaa monesta näkökulmasta

CIICA on maailmanlaajuinen verkosto, jonka tavoitteena on edistää sisäkorvaistutteidien saatavuutta ja varmistaa elinikäinen tuki sisäkorvaistutteista hyötyville.

TEKSTI Robert Mandara ja Sanna Kaijanen

CIICA:n toinen CI Advocacy In Action -maailmanlaajuinen konferenssi pidettiin 16.-17.10.2025 Brysselissä Belgiassa. Konferenssiin osallistui 120 henkilöä 32 maasta, mukaan lukien 40 CI-käyttäjää. Kuuloliiton toiminnanjohtaja **Sanna Kaijanen** ja **Robert Mandara** (CI-käyttäjä, entinen EURO-CIU:n puheenjohtaja ja CIICA:n perustajajäsen) osallistuivat Suomesta.

Kaksipäiväinen konferenssi käsitteli useita sisäkorvaistutteita käsitteleviä aiheita. Arvostettujen esitelmöitsijöiden joukossa olivat muun muassa **Rob Beenders** (sisäkorvaistutetta käyttävä Belgian ministeri), **Zala Tomasic** (Euroopan parlamentin jäsen), **Shelly Chadha** (WHO) ja **Graeme Clark** (sisäkorvaimplanttien keksijä).

Keskeisiä konferenssin teemoja olivat muun muassa:

- Yhteiskunnallinen vaikuttaminen
- Tieteellisen tiedon ja kokemustiedon kohtaaminen
- Sisäkorvaimplantit resurssivajemaissa
- Sisäkorvaistuttekäyttäjien ja heidän vanhempinsa näkökulmat

- Aikuiset elinikäisten palveluiden puolestapuhujina
- Palvelujen uudelleenmuotoilu ja tarjoaminen
- Edunvalvonta käytännössä: Mitä tarvitsemme tulevaisuudessa?

Suomelle jotkut näistä aiheista olivat ajankohtaisempia kuin toiset. Suomessa sisäkorvaistutteidien saatavuus on kansainvälisesti verrattuna suhteellisen hyvä. Molemmipuolisen implantoinnin saatavuus on erityisen hyvä. Aikuisten istuteprosessoreiden päivitysten tilanne on kuitenkin Euroopan huonoimpia. Sisäkorvaistutteidien saatavuus eri-ikäisille ja elinikäinen tuki ovat merkityksellisiä kysymyksiä, ja liian monet sisäkorvaistutteista hyötyvät jäävät ilman implantteja.

Suomi näyttää olevan hidas ottamaan käyttöön etäpalveluita, jotka mahdollistaisivat prosessoreiden säätämisen ilman klinikalla käymistä. Ottaen huomioon Suomen pitkät etäisyydet, etäpalveluihin tulisi panostaa jatkossa. Useissa maissa on kansallisia CI-käyttäjien rekistereitä, jotka ovat hyödyllisiä tiedonkeruun, analysoinnin ja edunvalvonnan kannalta. Valitettavasti

Suomessa ei ole minkäänlaista kuulovammarekisteriä.

Nuoret aikuiset CI-käyttäjät ovat näkyvästi esillä ja osoitus CI-teknologian ihmeellisyydestä. Ensimmäisen sukupolven sisäkorvaistutteen käyttäjät, joille implantit asetettiin vauvoina, ovat nyt aikuisia. Heidän yhteistä ääntään, näkökulmiaan ja kokemuksiaan on kuultava. CIICA tekee töitä ohjatakseen näitä nuoria aikuisia vaikuttamistyöhön järjestämällä heille esimerkiksi verkkokeskusteluja ja mahdollistamalla osallistumisen erilaisiin verkostoihin.

Suomi näyttää olevan hidas ottamaan käyttöön etäpalveluita, jotka mahdollistaisivat prosessoreiden säätämisen ilman klinikalla käymistä.

Geeniterapia on kiehtova aihe, mutta sen hyödyntäminen on vielä lapsen kengissä. Keskeinen viesti konferenssin asiantuntijoiden taholta oli, ettei sisäkorvaistutuksista höytyvien pitäisi lykätä hankkimista siinä toivossa, että geeniterapia tai jokin muu teknologia olisi kovin nopeasti saatavilla.

Vertaistuen voimaa sisäkorvaistutteenkäyttäjien arjessa korostettiin paljon. Yhteinen ääni on voimakkaampi kuin yksittäiset äänet. Jos haluamme nähdä muutosta ja parannusta, sisäkorvaistutteen käyttäjäyhteisön on oltava vahvempi ja ajettava asioita yhdessä. Osallistujille annettiin erittäin hyödyllisiä neuvoja vaikuttamistyön jatkamiseen. Tulosten saavuttamiseksi on tärkeää välittää selkeitä, yhtenäisiä ja vakuuttavia viestejä oikeille päättäjille oikeiden medioiden kautta ja oikealla

tavalla. Kerro päättäjille ratkaisuihin, älä keskity ongelmiin ja osoita muutosten tuomat taloudelliset hyödyt.

CIICA:n 10 parasta vinkkiä vaikuttamistyöhön löytyvät täältä:

<https://ciicanet.org/wp-content/uploads/2023/09/Ten-Top-Advocacy-Tips-for-print-new.pdf>

Lisätietoja on osoitteessa <https://ciicanet.org/>

Robert Mandara ja Sanna Kaijanen

Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto 180 osp

Kommunikatio kuuluu kaikille

Opiskele
KOMMUNIKAATION JA
VIITTOMAKIELEN
OHJAAJAKSI

tai
LASTENOHJAAJAKSI
www.psko.fi

opisto@psko.fi / 040 1460 200
Kansanopistotie 32, KUOPIO

Hae yhteishaussa tai
jatkuva haussa

Laatukuuluu

Äänentoiston ja
induktiojärjestelmien
ratkaisut julkisiin tiloihin

www.laatukuuluu.fi

Vammaispalvelulakiin elämänvaiherajaus

TEKSTI
Anniina Horto-Lönnqvist

Vammaispalvelulain uusi versio astui voimaan 1.1.2026. Uudistuksessa täsmennettiin lain soveltamisalaa eli sitä, kenelle palveluja myönnetään ja millä perusteella. Lain sisältämiin palveluihin ei tehty muutoksia. Lakiin tulee uudistuksen myötä elämänvaiherajaus.

Elämänvaiherajaus tarkoittaa sitä, että vammaispalvelulain perusteella järjestetään palveluita niille vammaisille henkilöille, joiden toimintarajoitteesta johtuva välttämätön avun ja tuen tarve poikkeaa kyseessä olevaan elämänvaiheeseen tavanomaisesti kuuluvasta avun ja tuen tarpeesta. Eri elämänvaiheiksi on määritelty lapsuus, nuoruus, aikuisuus ja vanhuus.

Kuuloliitto esitti lain valmistelussa, että elämänvaiherajasta ei tehtäisi. Huolenamme on, että iäkkäiden kuulovammaisten on jatkossa vaikeampi saada vammaispalveluja. Joillakin hyvinvointialueilla on jo aiemmin suunniteltu, että ikääntyneille kuulovammaisille ei myönnettäisi lainkaan vammaispalveluja. Tällainen kategorinen ulossulkeminen iän tai elämänvaiheen perusteella on YK:n vammaissopimuksen, yhdenvertaisuuslain ja perustuslain vastaista syrjintää.

Hyvinvointialueilla tulee muistaa, että vaikka lievät kuulonalenemat ovat ikääntyneillä yleisiä, ikääntyneenä ilmenevä, palvelutarvetta aiheuttava kuulo- tai näkövammaisuus tai niiden yhdistelmä ei ole normaalia

ikäntymistä, vaan YK:n vammaissopimuksessa määriteltyä aistivammaisuutta. Myös korkein hallinto-oikeus (KHO 2016:197) on todennut tämän.

Miten käy paloturvallisuuden?

Tällä hetkellä sisäministeriö ja paloturvallisuusviranomaiset ovat siinä käsityksessä, että kaikki kuulovammaiset saisivat kuulovammaisten hälytysjärjestelmän vammaispalveluina. Kuuloliittoon tulleista yhteydenotoista on kuitenkin käynyt ilmi, että hälytysjärjestelmien saaminen on merkittävästi vaikeutunut. Elämänvaiherajaus saattaa entisestään heikentää tilannetta.

Suomi on sitoutunut kaikkien kansalaisten, myös kuulovammaisten, paloturvallisuuden varmistamiseen ja palokuolemien ehkäisemiseen. Säästämällä kuulovammaisten tarvitsemasta paloturvallisuuslaitteista, vaarannetaan myös heidän lähellään asuvien turvallisuus. Kuuloliitto onkin vaatinut, että Suomen hallituksen tulee pikaisesti selvittää, millä muulla lainsäädännöllä varmistetaan tarvittaessa kuulovammaisten paloturvallisuus.

Kuva: Jenni Oranen

Kuuloliitto on huolissaan siitä, millä osaamisella ja kriteeristöllä arviointi yksilöllisestä tarpeesta ja palveluiden myöntämisestä tehdään.

Kuuloliitto toteutti paloturvallisuuden toteutumisesta myös nettikyselyn kuulovammaisille ihmisille ja heidän läheisilleen. Kyselyn tuloksista voit lukea sivulta 22.

Tilanne voi muuttua myös parempaan, jos lakia sovelletaan oikein

Vammaispalvelulaissa korostetaan nyt uudella tavalla sitä, että jokaiselle vammaispalveluita hakevalle henkilölle on tehtävä yksilöllinen arvio osana palvelutarpeen arviointia. Tämä tarkoittaa sitä, että jokaisen vammaispalvelua hakevan tilannetta ja tarpeita tulee arvioida yksilöllisesti, eikä hänen oikeuttaan vammaispalveluihin voida päättää pelkästään iän tai kuvitellun elämänvaiheen perusteella.

Kuuloliitto on kuitenkin huolissaan siitä, millä osaamisella ja kriteeristöllä arviointi yksilöllisestä tarpeesta ja palveluiden myöntämisestä tehdään. On hyvä tietää, että esimerkiksi RAI-arviointi ei sovellu aistivammojen arviointiin, eikä sitä siksi saa siihen käyttää.

Tietoomme on tuotu esimerkiksi tapaus, jossa kuulovamman vuoksi vammaispalvelua hakeneelle henkilölle tehtiin arviointi itsenäisestä liikkumisesta, peseytymisestä ja ruokailusta. Näissä toiminnoissa suoriutumisen perusteella tehtiin päätös, ettei tarvetta vammaispalvelulle ole, vaikka vammaispalvelua oli haettu kuulovamman vuoksi. Tämä ei ole hyväksyttävää.

Huolta aiheuttavat myös eri hyvinvointialueilta tulevat tiedot siitä, että päätöksiä tekevät sosiaalityön ammatilaisten sijaan epämääräiset asiakasohjausryhmät.

Sillä, miten lakia tulkitaan ja sovelletaan hyvinvointialueilla, on siis paljon merkitystä sen suhteen, toteutuvatko kaikkien eri vammaisryhmien perus- ja ihmis-oikeudet. ■

Moottorikorvien pikkujoulut

TEKSTI Venla Mäkipää

Moottorikorvien vuosi huipentui marraskuun viimeisenä viikonloppuna Lopella järjestettäviin pikkujouluihin, jolloin Räyskälän suuren huvilan huoneet ja käytävät täyttyivät noin neljälläkymmenellä vanhalla ja uudella moottorikorvalla. Luvassa oli viikonloppu täynnä nuton järjestämiä pikkujoulumenoja sekä perinteinen yleiskokous.

Perjantai-iltana saavuttiin väsyneinä eri puolilta Suomea pitkin iltapäivää ja iltaa, joten ohjelma pidettiin rentona: leikimme tutustumisleikkejä, kilpailimme jouluaiheisessa tietovisassa ja esittelimme rumimpia mutta myös kekseliäimpiä jouluasusteitamme kilpailun muodossa. Nautimme myös pitopalvelun tarjoamasta ruuasta ja loppuilta sujui vapaamuotoisen tutustumisen, saunomisen ja pelailun merkeissä.

Lauantai-aamuna marraskuinen sade esti suunnitellut ulko-ohjelmat, joten pikaisen aamujumpan jälkeen pihamaalla siirryimme sisätiloihin leikkimään lapsuudesta tuttua piilosta, joka onnistuikin hyvin sokkeloisessa huvilassa. Kun kaikki piilottelijat oli joukolla löydetty, jakauduimme ryhmiin vertaistukikeskusteluita varten. Keskustelut olivat antoisia ja aiheitakin riitti aina apuvälineiden käytöstä ja maailmantilanteesta kuuloväsymykseen ja joulusuunnitelmiin. Välissä saimme syödäksemme lounaan, jonka jälkeen oli yleiskokouksen vuoro. Kokouksessa suunniteltiin vilkkaasti ensi vuoden toimintaa ja valittiin äänestyksellä uusi nuorisotoimikunta.

Kokouksen jälkeen osallistujat vapautettiin omiin oloihinsa valmistautumaan illan joulupäivällistä varten. Myöhemmin saliin palasikin väkeä tyylikkäästi ja jouluisasti pukeutuneena, mutta pitopalvelun myöhästymisen takia päivällinen lykkääntyi hieman ja sitä ennen ratkoimmekin kadonneen joulupukin mysteeriä pienryhmissä. Herkullinen ja perinteinen jouluisa ateria saapui, ja siitä nauttimisen jälkeen mysteeri jatkui ja joulupukki löydettiin jakamaan lahjoja kilteille moottorikorville.

Illalla pääsimme vielä rentoutumaan saunan ja paljujen lämmössä, ja jotkut uskaltautuivat järveenkin hyytävästä olosuhteista huolimatta. Paljuihin oli tungosta, mutta vuorottelu onnistui sulassa sovussa eikä tiivis tunnelmakaan haitannut. Sisällä salissa myös heittäydyttiin karaoken parissa, naposteltiin herkkuja ja jatkettiin mukavaa yhdessäoloa.

Sunnuntaiaamuna pikkujouluilijat jumppasivat jälleen pihalla, askartelivat yhdessä joulukortteja toisilleen kotiin viemisiksi ja pelasivat jännittävää bingoa, minkä jälkeen olikin jo aika sanoa hyvästit ja suunnata kotimatalle. Pikkujouluista käteen jäi uusia tuttavuuksia, entistä läheisempiä ystäviä sekä hyviä yhteisiä muistoja. ●

Kuvassa ylhäällä (vas.) Iida, Eveliina, Janna, Emma & alhaalla (vas.) Fanni & Julia

Nuorisotoimikunta esittäytyy

Fanni Heikkinen

Hellou! Oon Fanni Heikkinen, 24v, kotoisin Kainuusta ja tällä hetkellä asun Tampereella. Valmistuin viime vuonna Oamkista konetekniikan insinööriksi ja nyt olen vakitöissä metsäkoneiden parissa. Monenlaisia harrastuksia löytyy, kuten paritanssi ja vaeltaminen. Kuulovamma ja tinnitus tuli 17-vuotiaana oikeaan korvaan, jossa käytin kuulokojetta ja toissa vuodesta lähtien olen käyttänyt sisäkorvaistutetta. Vasemmassa korvassa kuulo on normaali. Olen myös pitkän ajan vapaaehtoistoimija ja kiva taas päästä touhuamaan Moottorikorvien hyväksi <3

Emma Kähkönen

Moikka! Täällä Emma Kähkönen, 23v tuore eteläpohjanmaalainen. Opiskelen tällä hetkellä ensimmäistä vuotta kulttuurituottajaksi Seamkissa.

Vapaa-ajalla tykkään tehdä käsitöitä sekä käydä keikoilla itse asiakkaana sekä vapaaehtoisena. Mulla on ollut lapsesta asti kaksipuoleinen keskivaikea kuulonalenema, ja sen hyväksyminen on ollut monivaiheinen tie. Sen takia haluankin vaikuttaa kuulovammaisten asioihin tulevaisuudessa yhdistämällä kulttuurialan opintoja sekä nutotoimintaa. Nähdään tulevissa tapahtumissa ja hyvää uuden vuoden alkua kaikille!

Julia Honkanen

Heips! Oon Julia Honkanen, Nuton vanhus eli 28-vuotias. Nykyinen asuinpaikka löytyy Espoosta. Siellä asustelen kumppanin ja kahden kissan kanssa. Työskentelen sairaanhoitajana erikoissairaanhoidossa. Mulla on harvinaissairaus Duane syndrooma, mikä vaikuttaa mulla näköön että kuuloon. Vasen korva on täysin kuuro ja oikeassa pieni kuuloalenema. CROS-laite käytössä elämää helpottamaan. Arkea auttamassa mm.

liikuntaesteisen pysäköintitunnus ja kirjoitustulkkkaus, jota tullut käytettyä nyt töihin kuuluvissa koulutuksissa. Harrastuksiin kuuluu tällä hetkellä pilates, kokkailu, tietokone pelailut ja uusien ulkomaan matkojen suunnittelut. Seuraavana kohteena Thaimaa! Tämä Nuton kausi on itselle toinen ja ensimmäinen puheenjohtajana. Innolla odotan mitä tämä vuosi tuo tullessaan!!

Janna Käsmä

Moikka! Täällä Janna Käsmä, 24-vuotias paluumuuttanut syntyperäinen Koillismaalainen. Ammatiltani olen Mediapalvelujen toteuttaja. Vapaa-ajalla liikun luonnossa ja tykkään käppäillä pieniä retkiä lämpimän kaakaon kera. Kesällä olisi tarkoitus suunnata pidemmälle vaellukselle. Arvostan omaa rauhaa ja parhaiten rentoudun katselemalla auringonlaskuja tai revontulia. Minulla on erittäin vaikea-asteinen sensorineuraalinen kuulovamma, jonka syytä ei täysin tiedetä. Kuurouduin teini-iässä ja käytän sisäkorvaistutteita molemmissa korvissa. Olen ollut muutama vuosi sitten Nutossa ja nyt toistamiseen. Haluan vaikuttaa viestintään, sosiaaliseen mediaan ja matalankynnyksen tapahtumiin sekä vertaistuki keskusteluihin tärkeistä aiheista. Nähdään tapahtumissa!

Iida Teivainen

Moikkuu! Oon Iida Teivainen, 18-vuotias, asustelen Vihdissä. Valmistun tänä keväänä ammattikoulusta nuoriso- ja yhteisöohjaajaksi. Vapaa-ajallani harrastan laulamista ja pianon soittoa, toisinaan

innostun myös kävelyistä mukavalla säällä tai kunto- salista lempi musiikit korvilla ja tykkään myös käydä live keikoilla. Minulla on molemmissa korvissa keski- vaikea sensorineuraalinen kuulovamma, syy todennäköisesti perinnöllinen. Ensimmäiset kuulolaitteet sain 6-vuotiaana ja onnekseni lähdin ekaan tapahtumaan jo samana kesänä, sillä uskon sen olleen merkityksellistä itseni hyväksymisen kannalta <3 Olen ensimmäistä kertaa Nutossa mukana ja odotan innolla tulevia tapahtumia sekä vaikuttamismahdollisuuksia :) Nähdään tapahtumissa!

Eveliina Ukkola

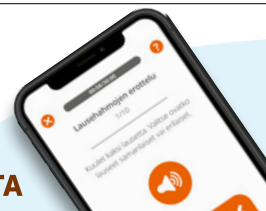
Heippa, olen Eveliina Ukkola, 24-vuotta. Asustelen tällä hetkellä Naantalissa, jonne olen Keski-Uudeltamaalta muutaman mutkan kautta eksynyt. Koulutukseltani olen toimintaterapeutti. Vapaa-aikaani tykkään käyttää muun muassa käsitöiden tekemiseen, ruoanlaittoon ja eräilyyn. Lisäksi päiviin kuuluu erittäin energisen koiranpennun viihdyttäminen. Olen syntymästä lähtien ollut huonokuuloinen ja ensimmäisen kuulokojeen sain noin viiden vuoden iässä. Vaikka molemmissa korvissa on kuulon alenemaa, niin vasen korva on selkeästi huonompi. Nykyään sitä tasapainottaakin korvantaustakojeet molemmissa korvissa, jotka sain syksyllä 2024. Hain Nutoon, sillä minua kiinnostaa kansainvälisyys ja sen mukanaan tuoma mahdollisuus haastaa itseään uudella tavalla. Olen järjestänyt Turun kuuloyhdistyksellä vuoden verran toimintaa nuorille aikuisille, mutta olisi myös mielenkiintoista järjestää jotain isompaa tapahtumaa tai jotain matalan kynnyksen tapahtumia.

MONETRA **TULKKIPALVELU**

OUTLOUD

Lataa Kuulorata-sovellus ja harjoita kuuloasi!

→ **OUTLOUD.FI/KUULORATA**

 SONOLUX

Kuuloviesti

Mainosten & tukimainosten paikkavaraukset 2026:

044 911 3818

Jarmo Jyrkinen, TJM-Systems Oy

NEOREM MAGNETS OY

www.neorem.fi

Kuulovammaisten paloturvallisuuden toteutumisessa puutteita ja lainvastaisia käytäntöjä

TEKSTI Anniina Horto-Lönnqvist

Kuuloliitto selvitti kyselyllä, kuinka paloturvallisuus toteutuu kuulovammaisten ihmisten kodeissa. Joka neljäs vastaaja kertoi, että paloturvallisuuden toteutumisessa on puutteita. Muutama vastaajaa koki, ettei paloturvallisuus toteudu lainkaan. Avovastauksista kävi ilmi myös useita lainvastaisia käytäntöjä.

Kuuloliiton kyselyyn vastasi 189 kuulovammaista ja heidän läheistään. Kyselyllä selvitettiin erityisesti kuulovammaisten palohälytinjaestelmien saatavuutta.

– On hieno uutinen, että suurimmalla osalla vastaajista paloturvallisuus toteutuu hyvin ja saimme runsaasti hyvää palautetta, että prosessi oli ollut sujuva ja laitteet oli saatu. Mutta pitäisimmekö hyväksyttävänä ja riittävänä, jos kaikista suomalaisista kodeista 68 prosentissa toteutuisi paloturvallisuus? Kuuloliiton kehittämispäällikkö **Anniina Lavikainen** pohtii.

Yli puolella vastaajista oli käytössään kuulovammaisen palohälytinjaestelmä. Ainoastaan pieni osa oli hakenut, mutta ei ollut lainkaan saanut järjestelmää. Osa oli saanut kuulovammaisen palohälyttimen, mutta ei häkävaroitinta, vaikka olisi sellaisen tarvinnut.

Lainvastaisia käytäntöjä

Merkille pantavaa on se, että avovastauksissa nousi esiin useampia lainvastaisia käytäntöjä.

– On vedottu esimerkiksi kuulovammaisen lapsen ikään, kuuleviin vanhempiin, yksistään kuulovamman vaikeusasteeseen tai siihen, että hakija asuu vuokra-asunnossa tai on muuttanut liian monta kertaa. Nykyinen vammaispalvelulaki ei missään nimessä tunne tällaisia rajoituksia. Arvioinnissa on aina katsottava ihmisen yksilöllistä tilannetta ja tarvetta, Lavikainen sanoo.

Lavikainen ei usko, että lain rikkominen olisi tahallista.

– Kyseessä on todennäköisesti epätietoisuus lainsäädännöstä ja sen soveltamisesta. Uutta vammaispalvelulakia on muutettu moneen kertaan ja sen soveltamisohjeet ovat olleet kirjavia ja osin valitettavasti myös puutteellisia tai virheellisiä. Toisaalta lain uudistamisella on tavoiteltu säästöjä, mikä voi patistaa hyvinvointialueita tekemään omia tiukennuksia. Me vammaisjärjestöt teemme töitä sen eteen, että lakia tulkitaan vammaisten oikeuksien mukaisesti.

Pitkiä odotusaikoja ja epätietoisuutta omista oikeuksista

Osa kyselyn vastaajista kertoi prosessin olleen hankala ja odottaneensa hälytinjaestelmän asennusta pitkään, jopa puoli vuotta. Lavikaisen mukaan hälyttävää on myös epätietoisuuden määrä: kyselyyn vastanneista joka viides ei ollut hakenut kuulovammaisen palohälytinjaestelmää, koska ei tiennyt miten tai että sellaisia edes on olemassa.

– Tätä tulemme miettimään omassa viestinnässämme, että miten ihmiset saisivat vielä paremmin tietoa näistä. Mutta kyllä ammattilaisilla on kaikista merkittävin rooli siinä, että ihmiset ylipäätään ovat tietoisia mahdollisista apuvälineistä ja omista oikeuksistaan. Ammattilaiset ovat portinvartijana myös siinä, suostuvatko he kirjoittamaan lausuntoa hakemuksen

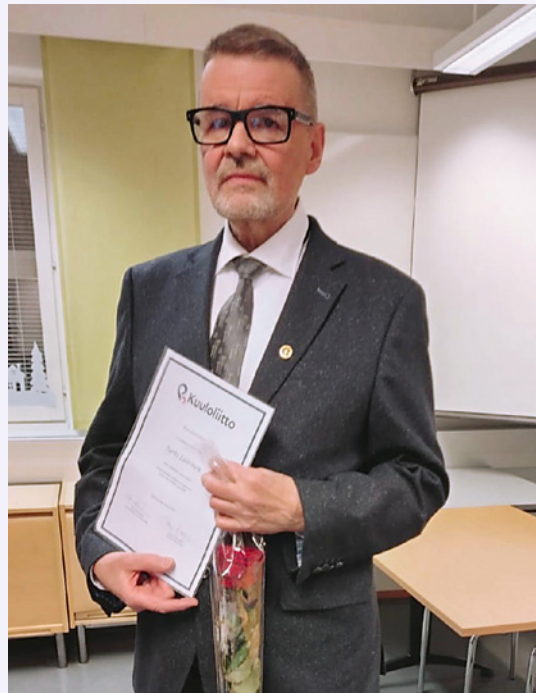
tueksi. Valitettavasti kyselystä kävi ilmi kokemuksia, että lausunnon kirjoittamisesta on täysin kieltäydytty, Lavikainen kertoo.

Pelastuslain muutos aiheuttanut epäselvyyksiä

Vastuu palovaroittimista siirtyi asukkailta taloyhtiöille tämän vuoden alusta. Useampi vastaaja nosti asian esiin kyselyssä: osalta oli muutoksen yhteydessä poistettu kuulovammaisen hälytinjaestelmä. Osa

isännöitsijöistä oli joko itse asiasta tietoisena tai asukkaan muistuttamana jättänyt hyvinvointialueen myöntämisen järjestelmän taloyhtiön asentaman palovaroittimen rinnalle.

– Olemme havainneet tämän ongelman jo aiemmin ja viestineet siitä aktiivisesti yhdessä Isännöintiliiton kanssa. Kuulovammaisen omaa hälytinjaestelmää ei missään nimessä saa poistaa, vaan se voi palovaroitinasetuksen mukaisesti olla rinnakkain taloyhtiön palovaroittimen kanssa, Lavikainen muistuttaa. ■

Juhlavuoden satoa

Yhdistyksemme jäsen **Heimo Haapanen** sai Urpo Siiralan mitalin ansioistaan Suomen kuulovammaisten hyväksi, anojana Etelä-Pohjanmaan Kuulo ry ja **Jyrki Laitinen** kultaisen ansiomerkin, anojana Suomen Tinnitusyhdistys ry.

KUVAT: Sirkka Haapanen ja Markku Kallio

Kuurosokean ihmeellinen elämä

TEKSTI
Sinikka Pihlmaa

Turun kulttuurihistorian professori **Hannu Salmi** on kirjoittanut kiehtovan teoksen kaukaisesta sukulaisestaan.

Frans Leijon (1887-1047) syntyi Yläneellä köyhän piian aviottomana lapsena; isästä ei ole varmaa tietoa. Fransin ensimmäinen koti oli Yläneellä, missä hänen äitinsä **Sofia Leijon** toimi piikana Teinilässä. Samassa talossa oli renkinä **Frans Fredrik**. Myöhemmin Sofia haastoi miehen käräjille vaatien elatusmaksua. Ajan tavan mukaisesti molemmat joutuivat maksamaan kruunulle sakkoa salavuoteudesta, ja isäksi todistetun piti suorittaa elatusmaksua. Heitä luonnehdittiin kuljeksiviksi työläisiksi. He olivat kussakin talossa niin kauan kuin töitä riitti ja siirtyivät sitten toiseen paikkaan. Sofia avioitui sittemmin **Arvo Salmen** kanssa,

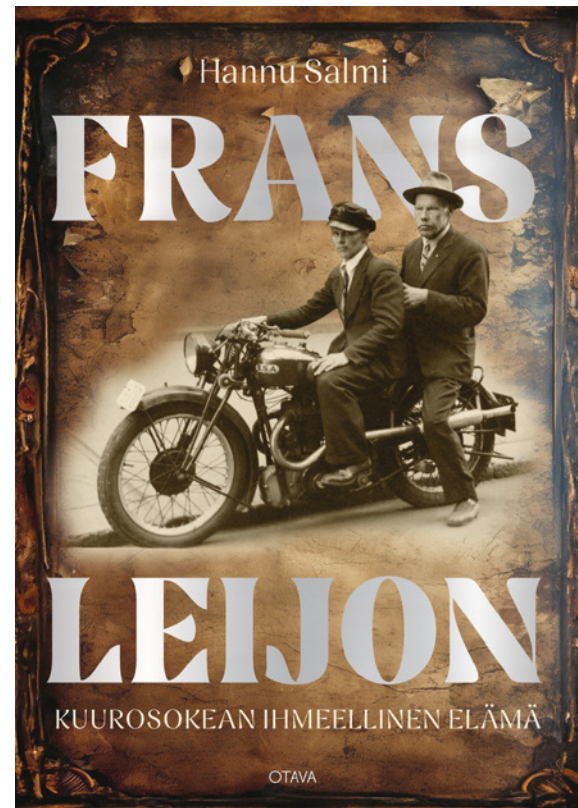
Sukuselvitystä tehdessään kirjan tekijä oli yllätynyt nähdessään kirkonkirjoissa isoisoäitinsä nimen yhteydessä maininnan aviottomasta lapsesta. **Frans Salmi** oli saanut sukunimen äitinsä uudelta mieheltä. Lisäksi oli merkintä ”Kuuromyökkä ja sokea. Hyljätty”. Frans oli ehtinyt täyttää kaksi vuotta, kun hän oli sairastunut isorokkoon. Poika oli unohtanut ennen sairautta oppimansa sanat. Tauti vei näön ja kuulon.

Tutkijalle alkoi hitaasti karttua tietoja sukulaisesta. Selviä merkkejä olivat hautakivi Kaksikerran kirkko- maalla ja tieto kuurojen ryhmän käynnistä haudalla.

Poika liikkui nelinkontin ryömimällä, sillä hän tarvitsi käsiä ympäristön ja ihmisten tunnustelemiseen. Esteitä kokiessaan hän kiipesi puuhun. Ihmisten silmissä hän oli villilapsi. Hän ei voinut esimerkiksi kertoa nälästä, vaan meni syömään ja keräsi marjoja naapureiden

pihoilta. Häntä ojennettiin läpsimällä, sillä hänelle ei voitu selittää, miten olisi pitänyt toimia.

Käräjäoikeuden päätöksen jälkeen Sofia ja poika siirtyivät Pyhäjärven rannalla sijainneelle Huvituksen tilalle. Se oli luonnontutkijan perustama hedelmäpuutarha. Fransin haju- ja tuntoaisti kehittyivät niin,

Niilo Mikkola ja Frans Leijon Turun Suomalaisen Lyseon edessä kesäkuussa 1937. Kuva: Työväenmuseo Werstas, Kuurojen museo.

Hannu Salmi. Kuva: Janne Räsänen/ Otava.

että hän pystyi tunnistamaan ihmisiä ja esineitä hajun perusteella. Hän nautti puiden ja hedelmien tuoksusta.

Fransin elämän lähtökohdat olivat karut. Hänen elämäänsä osui kuitenkin hyväntahtoisia ihmisiä, jotka tukivat avutonta poikaa. Yläneen kartanon isäntä, varatuomari **Reinhold Jägerhorn** kiinnitti huomiota siihen, että Frans oli taitava ja älykäs, joten hänet pitäisi saattaa koulutukseen. Juristi oli saanut Yläneen kartanon johdettavakseen. Hän toimi myös aatelis-säädyn edustajana valtiopäivillä. **Carl Oskar Malm** oli vuonna 1846 perustanut Porvooseen yksityisen kuurojenkoulun. Ensimmäinen valtiollinen kuurojenkoulu perustettiin Turkuun vuonna 1860, ja sitten koulut saatiin Kuopioon ja Pietarsaareen. Lehdistössä kerrottiin kansainvälisistä kokemuksista, joita oli saatu kuurosokeiden opetuksesta.

Suomessa kuurosokeiden koulutuksen pioneeri oli **Anna Heikel**, joka oli isänsä, kirkkoherra Henrik Heikelin kanssa perustanut kuurojenkoulun Pietarsaareen. Hän oli käynyt ulkomailla tutustumassa kuurosokeiden opetukseen.

Niinpä Frans 11-vuotiaana vietiin junaan ja kuljetettiin Pietarsaareen, matkan valvojana oli Jägerhornin palvelija. Frans kertoi myöhemmin, ettei hänellä ollut aavistustakaan, minne ja miksi häntä vietiin.

Perillä koulun pihalla Frans pelästyneenä kiipesi pihlajaan. Matka-avustaja kiskoi hänet tylsty alas. Koulussa alkoi kommunikointimenetelmien opettelu, viittomakielen ja pistekirjoituksen yhdistäminen.

Opettaja-tulkki viitto Fransin käteen ja tämä seurasi asiaa toisella kädellään pistekirjoituksesta. Pian tulivat ilmi Fransin vanhuudet: hyvä muisti, uteliaisuus ja sinnikkyys. Fransilla on täytynyt olla avaruudellisen hahmottamisen kyky, Hannu Salmi toteaa.

Kasvaessaan Frans oli utelias ja rohkea kokeilemaan erilaisia töitä ja materiaaleja. Koulun johtaja Anna Heikel järjesti hänelle mahdollisuuksia kokeilla eri tekniikoita. Frans kiinnostui puun ja lasin työstämisestä ja rakensi huonekaluja sekä kolmipyöräisen polkupyörän. Hänen taidoistaan julkaistiin lehtiartikkeleita ja kirja. Helsingissä vuonna 1937 kuuromyökkäin käsi-työnäyttelyssä presidentti **Kyösti Kallio** tilasi hänen huonekalujaan. Fransin saavutuksista kerrottiin myös radio-ohjelmassa.

Kirkonkirjassa vialliseksi ja hyljättyksi mainitusta pojasta tuli kuurojen yhteisön merkkihenkilö. Kun ikää karttui, hänelle tarjottiin paikkaa kuurojen miesten ”ukkokodissa”. Frans eli Suomen kohtalonvuosina ja seurasi uutisia sanomalehdistä. Kiinnostus maanviljelyyn sai hänet muuttamaan Pietarsaaresta Kaksikertaan, Hän oli myös aktiivinen seurakuntalainen.

Hannu Salmen teos on kiinnostava kuvaus ihmisenä olemisesta. Se oli tietokirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokas 2025 ja myös Kanavan palkintoehdokas 2025. ●

Hannu Salmi: Frans Leijon. Kuurosokean ihmeellinen elämä. Otava 2025.

Kuuloliiton kuulokurssit 2026

Kurssien tavoitteena on tarjota osallistujille ja heidän läheisilleen mahdollisuus toisten samassa tilanteessa olevien kohtaamiseen. Kursseilla käsitellään kuuloon ja tinnitukseen liittyviä teemoja sekä kuulon vaikutusta toimintakykyyn. Osallistujat saavat valmiuksia kuulokojeen käyttöön sekä tietoa kuulon apuvälineistä, kommunikaatiosta ja tulkkauspalveluista. Vertaiskeskustelut ja läheisten kokemukset arjessa toimimisen keinoista ovat osa kurssiohjelmaa. Kurssit toteutetaan STEA-avustuksella. Kurssit ovat osallistujille maksuttomia, mutta matkakuiluista osallistujat vastaavat itse.

Kevät 2026

- **Utajärvi** 25.–26.3. Rokua kylpylähotelli
- **Jyväskylä** 8.–9.4. Vesalan leiri- ja toimintakeskus
- **Imatra** 22.–23.4. Imatran kylpylä
- **Kankaanpää** 27.–28.5. Kunnonlähde

Syksy 2026

- **Jyväskylä** 2.–3.9. Vesalan leiri- ja toimintakeskus
- **Rovaniemi** 16.–17.9. Scandic Rovaniemi City
- **Kuortane** 23.–24.9. Kuortaneen Urheiluopisto
- **Tinnitus** 28.–29.10. Scandic Tampere City
- **Työikäisten kurssi** 28.–29.11. Scandic Pasila

Kuuloliiton kuulokurssit on tarkoitettu ikääntyneille kuulokojeiden käyttäjille ja heidän läheisilleen. Lisäksi järjestämme kaikenikäisille tinnitusteemaisen kurssin sekä työikäisten kurssin. Kurssit sisältävät kahden

päivän kurssiohjelman. Majoitus järjestetään täysihoidolla kahden hengen huoneissa. Osallistujilta edellytetään omatoimisuutta ja aktiivista osallistumista koko kurssin ajalle. Kurssilla ei ole avustavaa henkilökuntaa.

Hakemukset tulee lähettää kuusi viikkoa ennen kurssin ajankohtaa, joko täyttämällä sähköinen hakemus Kuuloliiton verkkosivuilla, sähköpostilla tai maapostina. Kaikille hakijoille ilmoitetaan kurssivalinnasta noin kolme viikkoa ennen kurssia. Valinnassa etusijalla ovat hakijat, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet Kuuloliiton kuulokursseille.

Lisätietoja ja hakemukset

Kuuloliiton verkkosivut:

www.kuuloliitto.fi/palvelut/kuulokurssit

Utajärven, Imatran, Kankaanpään, Kuortaneen sekä tinnitus- ja työikäisten

kurssit: Asiantuntija Anna-Maija Tolonen, anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi, p. 044 752 5574, Puutarhakatu 8 b F 607, 20100 Turku

Jyväskylän ja Rovaniemen kurssit:

Asiantuntija Sanna Lehtoväre, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi, p. 040 770 3803, Keskuskatu 2-4, 42100 Jämsä

Ilmoitustaulu

Vaikeasti huonokuuloisten ja kuuroutuneiden vertaistapahtuma 15.–17.5.2026

Tervetuloa vaikeasti huonokuuloisten ja kuuroutuneiden viikonloppuun Espooseen! Tapahtumaan ovat tervetulleita myös omaiset ja ystävät sekä kaikki kiinnostuneet.

Viikonloppu järjestetään Solvallon urheiluopistolla Espoon Nuuksiossa, Nuuksion Pitkäjärven rannalla. Samassa pihapiirissä sijaitsee myös Luontokeskus Haltia. Lisätietoa löydät osoitteista: www.folkhalsan.fi/fi/toimipaikkamme/solvalla ja haltia.com

Solvallon urheiluopisto sijaitsee noin 35 kilometrin päässä Helsingistä ja 17 kilometrin päässä Espoon keskuksesta. Helsingistä on junayhteys Espoon keskukseen, josta matkaa voi jatkaa bussilla Solvallaan.

Perjantaina aloitamme ohjelman päivällisellä, jonka jälkeen kokoonnumme illanviettoon.

Lauantaiaamupäivän ohjelmaan sisältyy ulkopelejä/ opastettu patikointi Nuuksion kansallispuiston maisemissa. Iltapäivällä Kuurojen Liiton erityisasiantuntija Marika Rönnerberg kertoo tulkkaukspalveluista sekä vastaa kysymyksiimme palvelun käytännöistä ja toimivuudesta.

Ennen päivällistä on mahdollisuus rentoutua rantasaunassa, ja ilta päättyy yhteiseen iltaohjelmaan.

Sunnuntaiaamuna järjestetään Kuuroutuneiden toimikunnan yleiskokous, jossa valitaan toimikunnan puheenjohtaja sekä jäsenet tulevalle toimikaudelle. Lounaan jälkeen saamme vielä ajankohtaista ja hyödyllistä tietoa siitä, mitä kuulovammaisen on hyvä ottaa huomioon matkustaessaan.

Viikonlopun aikana on kirjoitustulkkauksia ja viitotun puheen tulkkauksia (myös iltaisin).

Hinnat

- Perjantai-sunnuntai 130 €/2hh/hlö, 160 eur/1hh (sisältää ohjelman, majoituksen ja ruokailut)

- Lauantai-sunnuntai 100 €/2hh/hlö, 130 eur/1hh
- Päiväkäynti: la 60 €, su 40 € (sisältää ohjelman ja ruokailut)

Matkoista korvataan Kuuloliiton jäsenyhdistysten jäsenille 30 eur ylittävä osuus julkisten kulkuneuvojen taksan mukaan. Osallistumismaksu laskutetaan jälkikäteen.

Ilmoittautumiset viimeistään 17.4.2026:

Tarja Kaikkonen,
tarja.kaikkonen@kuuloliitto.fi,
p. 050 536 5162 (vain tekstiviestit)

Kerro ilmoittautumisen yhteydessä mahdollinen erityisruokavaliosi.

Ilmoittautuneille lähetetään tarkempia tietoja lähempänä tilaisuutta.

Hae mukaan tuetulle lomalle

Saimme ennakkotiedoista poiketen yhden lomaviikon vuodelle 2026. Loma- ja Terveys ry järjestää yhteistyössä Kuuloliiton kanssa tuetun loman huonokuuloisille aikuisille ja läheisille.

Lomapaikka: Rokua Health & Spa (Utajärvi)
Ajankohta: 17.08.2026-22.08.2026

Lomalla tapaavat muita huonokuuloisia, saat tukea ja voimavaroja. Mukana on vapaaehtoinen vertaisohjaaja Kuuloliitosta, joka järjestää pienimuotoisia ohjelmatuokioita. Lisäksi Kuuloliitto järjestää kuuloaiheisen keskusteluluennon.

Lomaan sisältyy täysihoito, majoitus kahden hengen huoneessa sekä lomapaikan allasosaston ja kuntosalin käyttö. Ryhmäkohtaiseen ohjelmaan osallistuminen on vapaaehtoista.

Lisätietoja ja ohjeet hakemiseen:

Loma ja terveys ry:n verkkosivut:
<https://lomajaterveys.fi/>
lomavalikoima/lomat-aikuisille/

Asiantuntija Sanna Lehtoväre, Kuuloliitto:
p. 040 7703 803, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi

Voimaa arkeen – verkkoryhmä työikäisille kuulovammaisille keväällä 2026

Oletko työikäinen kuulovammainen ja tunnet, että arki kuormittaa? Kaipaanko lisää jaksamista tai tilaa omille ajatuksille? Mistä mielen hyvinvointi koostuu ja miten voit sitä vahvistaa? Maaliskuussa alkavassa ryhmässä pääset yhdessä toisten kanssa keskustelemaan ja jakamaan kokemuksiasi elämästä ja arjesta kuulovamman kanssa.

Tule mukaan kolmen kerran verkkoryhmään, jossa käsittelemme mm. mielen hyvinvointia, häpeää ja stigmaa, joita kuulovamma voi herättää sekä omien voimavarojen tunnistamista.

Ryhmässä on joka kerralla lyhyt alustus ja aikaa keskustelulle – saat tietoa ja tukea vahvistaaksesi mielen hyvinvointiasi, jaksamistasi sekä palautumista. Ryhmää ohjaa Kuuloliiton asiantuntijat

Ryhmä kokoontuu tiistaisin 10.3., 24.3. ja 7.4. Teamsissä klo 18-19.30.

Ilmoittautumiset 24.2. mennessä sähköpostitse: tiina.hattunen@kuuloliitto.fi.

Ryhmä toteutetaan osana Kuuloliiton Kuule, muista ja voi hyvin -toimintaa.

Huom! Kuulovammaisille työikäisille suunnattu hyvinvointiviikonloppu on suunnitteilla keväälle 2026, joten seuraathan Kuuloliiton viestintäkanavia.

Tervetuloa mukaan!

Etelä-Pohjanmaan Kuulo ry:n Kevätkokous

15.3.2026 klo 13.00

Paikka: Etelä-Pohjanmaan Elinkeinotalo 2. krs

Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki

Käsitellään sääntöjenmääräämät asiat. Tervetuloa

Anna palautetta Kuuloviestistä

www.kuuloliitto.fi/yhteystiedot

Tilaa Kuuloliiton uutiskirje

www.kuuloliitto.fi/ajankohtaista/uutiskirje

KESÄPÄIVÄT

5. - 7. 6. 2026

Santa's Resort & Spa Sani, Jukupolku 5

Tuuppa sinäkin Hiekkasärkille viettämään virkistävää viikonloppua hyvässä porukassa ja upeassa ympäristössä tuttuja tavaten ja uusiin ihmisiin tutustuen!

Kesäpäivät alkavat perjantaina 5.6. klo 16 päivällisellä ja päättyvät sunnuntaina klo 13 alkavaan juhlaan ja juhlakahveihin. Ilmoittautuminen on avoinna 16.3. - 11.5. Ohjelmassa mm. leikkimielisiä kilpailuja ja pelejä, tarinoita, yhteistä tekemistä, erilaisia esityksiä sekä mukavaa yhdessäoloa.

Lisätietoja hotellista: mm. huonekuvat: [Kalajoki hotelli](#) - Hotel Sani Kylpylähotelli - Santa's Hotels

Lisätietoja ohjelmaan liittyen: Tiina-Maija Leinonen, tiina-maija.leinonen@kuuloliitto.fi, p. 0400 168164

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee valita majoitustyyppi sekä ruokailut, sillä ruokailuja ei voi varata paikan päällä. Majoittujille kuuluu kylpylän vapaa käyttö. Kolmen hengen majoitusta voi tiedustella erikseen. Paikalle voi saapua myös lauantaina. Myös päiväkävijöiden tulee ilmoittautua etukäteen.

Majoitus- ja ruokailuhinnat

Majoitukset

- majoitus pe-su, hotelli, 2 hh 142€/hlö/2vrk
- majoitus pe-su, huoneisto 2hh 162€/hlö/2 vrk
- majoitus pe-su, hotelli, 1 hh 234€/hlö/2 vrk
- majoitus pe-su, huoneisto 1 hh 254€/hlö/2 vrk

Ruokailut (myös päiväkävijät)

- pe-su ruokailupaketti (sis. 2 x päivällinen, 2 x lounas) 86€/hlö
- ruokailut yksittäin ostettuna:
- lounas 17€/hlö
- päivällinen 26€/hlö

Kuvaaja: Vesa Rönty. Visit Kalajoki.

Ilmoittautuminen on avoinna

16.3. - 11.5. [Kalajoki Keskusvaraamoon](#).

Sitovat ilmoittautumiset sekä tiedustelut majoituksista ja ruokailuista voi tehdä sähköpostitse

myynti@kalajokikeskusvaraamo.fi tai puhelimitse 050 376 5876.

Professori Aarno Dietzin kehittämälle kuulon itsearviointimenetelmälle innovaatiopalkinto

TEKSTI Juha Hietala
KUVAT Raija Törrönen

Itä-Suomen yliopiston professori ja ylikätkäri Aarno Dietzin kehittämä digitaalinen kuulon itsearviointiin tarkoitettu palvelualusta sai tammikuussa Pohjolan lääketieteen innovaatiopalkinnon. Alustalla kuulon itsearviointia tehdään arkielämää muistuttavissa äänimaisemissa. Ratkaisu on kehitetty yli kymmenen vuoden tutkimustyön pohjalta.

Dietzin mukaan perinteinen kuulontutkimus mittaa lähinnä sisäkorvan herkkyyttä hiljaisille ääneksille, eikä kerro hyvin siitä, miten kuulojärjestelmä toimii arjessa.

– Puhehälytesti on herkempi mittari arvioimaan kuulonaleneman aiheuttamaa häittoa ja kuulovamman vaikutuksia arjessa. Arkielämässä kuunteluolosuhteet ovat harvoin optimaaliset ja mukana on lähes aina kaikua ja taustamelua, Dietz sanoo.

Testin toimivuutta on arvioitu useissa tutkimuksissa, ja puhehälytestien on osoitettu korreloivan elämänlaadun kanssa paremmin kuin perinteinen audiogrammi.

Automatisoitua hälytestiä pilotoidaan nyt Pohjois-Savon hyvinvointialueella kevään ja syksyn aikana.

– Tarve automatisoidulle kuulon mittaukselle on suuri, sillä meillä ei ole riittävästi ammattilaisia kuulon tutkimiseen. Itsenäisesti tehtävä testi säästää asiantuntijoiden aikaa ja madaltaa samalla kynnyistä päästä tutkimuksiin.

Dietzin mukaan testauksen yhteydessä ei ole havaittu, että ikäihmisillä olisi erityisiä vaikeuksia suoriutua kuulotestistä itsenäisesti.

Dietz korostaa, ettei pelkkä äänen akustinen vahvistaminen kuulokojeella aina ole riittävä ratkaisu. Kuulon heikkenemiseen liittyy usein myös keskushermostollisia tekijöitä, jotka voivat heikentää äänen prosessointia aivoissa.

– Tällaisessa tilanteessa kojeen rinnalle tarvittaisiin muita tukikeinoja. Tekoälyä voidaan jatkossa hyödyntää puheen erottamiseen taustamelusta entistä paremmin.

Kuulolaakso on Euroopan unionin osarahoittama Itä-Suomen yliopiston hanke, jonka tarkoituksena on luoda monitieteellinen tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinfrastruktuuri edistämään kuulon tutkimusta ja teknologian kehittämistä. Hanke pyrkii yhdistämään audiologian ja signaalinkäsittelyn osaamista Itä-Suomen alueella.

– Kuulolaakso-hankkeen vahvuus on, että samassa kokonaisuudessa yhdistyvät kliininen arki, monitieteellinen tutkimus ja teknologinen kehitys, jolloin uudet kuulonhuollon ratkaisut voidaan kehittää, testata ja ottaa käyttöön aidossa toimintaympäristössä. Monikanavainen kaiutinjärjestelmä mahdollistaa erilaisten ääniympäristöjen mallintamisen ja kuulemisen arvioinnin niitä hyväksikäyttäen.

Kuulolaaksossa potilaita rekrytoidaan suoraan sairaalaympäristöstä, mikä mahdollistaa vaikuttavan tutkimusnäytön tuottamisen todellisissa hoitoympäristöissä kehitystyön tueksi. Dietz arvioi, että tämä erityisesti tekee hankkeesta kiinnostavan myös yrityksille, jotka voivat kehittää ratkaisujaan todenmukaisissa ympäristöissä.

Kuluttajille suunnattua kuuloteknologiaa, jonka avulla voi esimerkiksi testata oman kuulonsa, on tullut saataville entistä enemmän. Dietz pitää tätä kehitystä tervetulleena.

– Uusi teknologia auttaa erityisesti ihmisiä, joilla on kuulo-ongelmia, mutta jotka eivät vielä täytä lääkinnällisen kuulokojekuntoutuksen kriteereitä. Tällaisten ratkaisujen käyttö myös totuttaa ihmisiä kuuloteknologian käyttöön varhaisessa vaiheessa, mikä helpottaa myöhemmin siirtymistä lääkinnällisiin apuvälineisiin. Kliinisiä ratkaisuja, kuten kuulokoesovituksia varten tarvitaan kuitenkin aina standardoitu tutkimus. ●

Framtidens utmaningar och möjligheter

Hörselförbundet Kuuloliittos STEA-understöd för 2026 förblir oförändrade. I början av 2025 skars dock en betydande del av Kuuloliittos understöd ned och ingen vet i dagsläget hur framtiden ser ut. Många organisationer kämpar för sin överlevnad och även Kuuloliitto måste anpassa sin verksamhet till nuläget.

Behovet av Kuuloliittos arbete har inte försvunnit någons. Redan tidigt i Kuuloliittos historia var ett av dess viktigaste mål att få rehabilitering med hörapparat till Finland. Den finska modellen, där man får apparaterna helt gratis från den offentliga hälso- och sjukvården, är unik internationellt sett. Enligt uppgifter som Kuuloliitto mottagit planeras för närvarande en skärpning av kriterierna för rehabilitering med hörapparat. Nu lönar det sig alltså att hålla ett vakande öga på situationen i det egna området, så att vi kan reagera snabbt på eventuella förändringar innan de hinner bli permanenta praxis.

I mars i år firar vi hörselveckan Kuuloviikko för andra gången. Vi vill öka medvetenheten om säkert lyssnande med hörlurar, särskilt bland unga vuxna. Att lyssna med hörlurar har blivit betydligt vanligare: Enligt en färsk undersökning från Teosto har mobiltelefonen nu klättrat upp jämsides med bilradion som den viktigaste enheten att lyssna på musik med. För aktiva användare av hörlurar är det viktigt att stanna upp ett ögonblick och reflektera över de egna lyssningsvanorna.

I år lyfter vi fram de möjligheter som den nya hörseltekniken erbjuder. Konsumenttekniken gör det redan nu möjligt att utföra t.ex. hörseltester på egen hand med hjälp av hörlurar. I framtiden kommer olika självutvärderingsmetoder att bli vanligare inom hälsovården, vilket i bästa fall kan påskynda och effektivisera serviceprocesserna. När man utvecklar nya lösningar är det viktigt att se till att i synnerhet digitala tjänster är tillräckligt enkla för att alla ska kunna använda dem.

Juha Hietala
Chefredaktör

Kuulokoje Paristo.fi

KUULOKOJEPARISTOT JA TARVIKKEET PARHAILTA
VALMISTAJILTA, NOPEASTI KOTIIN TOIMITETTUNA.

UUTUUS:

Rayovac Extra -kuulokojeparisto – nyt 8 pariston pakkauksessa!

(saatavilla koossa 13 ja 312)

Osta enemmän ja säästä enemmän -alennukset:

- Tilausmäärä 0–14 kiekkoa: **4,50 €/kiekko** (Ei alennusta).
- Tilausmäärä 15–24 kiekkoa: **4,05 €/kiekko** (-10% ovh:sta).
- Tilausmäärä 25–59 kiekkoa: **3,82 €/kiekko** (-15% ovh:sta).
- Tilausmäärä +60 kiekkoa: **3,60 €/kiekko** (-20% ovh:sta).

**ISOMPI ALENNUS
OSTAMALLA
ENEMMÄN &
VELOITUKSETON
TOIMITUS YLI 60
EURON TILAUKSIIN!**

Nyt sinäkin voit tilata markkinoiden parhaat kuulokojeparistot edullisesti suoraan www.kuulokojeparisto.fi tai jättämällä tilauksen sähköpostitse: info@kuulokojeparisto.fi, tai tekstiviestillä numeroon: **045 168 0508**.

Toimitus kirjeenä **3,90 €/lähetyt**. Puhelimitse ja sähköpostitse tehtyihin tilauksiin 14 päivää maksuaikaa.

Lasku tulee toimituksen mukana. Ei laskutuslisä tai piilokuluja. Verkkokaupassa tehtyjä ostoksia välittää OP Checkout, joka tarjoaa monipuoliset maksu-vaihtoehdot. Tutustu ehtoihin verkkokaupassa. Toimitamme tuotteet Inarista, toimitusaika 1–3 arkipäivää.

Edullinen kuulokojeen puhdistustyökalu

Kuulokojeen puhdistussarja sisältää seuraavat instrumentit:

- Pulloharjan muotoinen harja.
- Tehokkaampi magneetti kuulokojeparistojen vaihtoa varten.
- Harjan päässä on pieni metallilenkki, jolla saat korvavahaa poistettua helpommin.
- Koko työkalu on pienikokoinen ja mahtuu helposti pussukkaan, kukkaroon ym.

**5,02
€/kpl**

CeruShield- vahasuojakiekko

- Yksi pakkaus sisältää kahdeksan (8) vahasuojaa.
- Halkaisija 1,2 mm.
- Yhteensopiva joihinkin RIC, RITE, RIE sekä korvakäytäväkojeeseen.

**11,50
€/kpl**

**Saatavilla myös
sinisiä sekä punaisia
HF3- ja HF4-vahasuojia!**

**Voit tilata myös soittamalla numeroon
045 168 0508**

(Paras aika soittamiseen on klo 16.00 jälkeen.
Jos emme heti vastaa, niin soittamme sinulle takaisin.)

www.kuulokojeparisto.fi • Puh. 045 168 0508